

Upoznajte projekat PEERS solvers: Saradnjom do rešenja

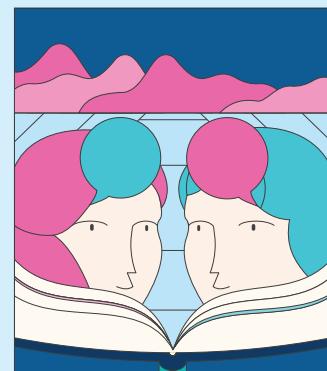
Osnovni cilj projekta je da se razvije i proveri teorijski zasnovan trening za unapređivanje kvaliteta saradnje učenika u rešavanju problema.

Pojedinac, ma koliko bio kompetentan, ne može sam da se izbori sa brojnim složenim zahtevima sveta u kojem živi. Na takve zahteve odgovara se udruživanjem i zajedničkim radom. Saradnja traži da svaki učesnik ima raznovrsne kompetencije potrebne za rešavanje složenih situacija, ali i da je u stanju da gradi odnose koji omogućavaju konstruktivan rad na problemu.

Istraživanja pokazuju da se u našim školama saradnja među učenicima u rešavanju problema ne dešava često. A i kada se desi, postoji realan rizik da će se završiti razočarenjem učenika i nedovoljno kvalitetnim rezultatima. Evo kako svoja iskustva opisuje jedan srednjoškolac:

- Kako se organizujete kada radite u grupi?
- Organizujemo se tako što, kada dobijemo gradivo, svako podeli na svoj deo. Koliko god da nas je, mi na jednakde delove podelimo... Posle podelimo ko će prvi da bi prezentacija imala smisao.
- Jeste li na kraju uspeli da sklopite?
- Ne baš. Jednostavno, svako je imao svoje mišljenje.

Veštine saradnje i timskog rada prepoznate su kao jedna od ključnih obrazovnih kompetencija za 21. vek u svim evropskim zemljama. Škola ima posebno važnu ulogu u razvoju ove kompetencije jer se jedino u školi ona može podržavati sistematski i adekvatno, tako da svako dete dobije podršku u skladu sa svojim uzrastom i potrebama.

Osnovna namera ovog projekta je unapređivanje nastavne prakse i ishoda učenja. Prvi korak je razvijanje i empirijska provera teorijski zasnovanog PEER modela podsticanja veština saradnje i rešavanja problema kod mlađih u redovnom obrazovnom procesu. Sledeci korak je empirijska provera efikasnosti ovog treninga u radu sa učenicima.

Krajnji cilj je da se aktivnosti koje su deo treninga prilagode i ponude školama za primenu u nastavi.

Aktivnosti koje predlažemo pokrivaju četiri osnovna segmenta:

P (osobine ličnosti) – prepoznavanje i uvažavanje individualnih razlika u osobinama ličnosti u uslovima timskog rada,

E (emocionalna inteligencija) – podsticanje uočavanja, razumevanja i regulisanja emocija tokom saradnje,

E (razmena ideja) – formulisanje i utvrđivanje pravila konstruktivnog dijaloga i razmene ideje,

R (resursi) – identifikacija i upotreba izvora podataka i spoljnih resursa, prevashodno digitalnih, koji su potrebni da bi rešenje bilo relevantno, dobro zasnovano i pouzdano.

Ovako koncipiran trening realizovan je u jednom broju škola. Provera efekata treninga pokazuje da su učenici, radeći u grupama od tri člana, napredovali i u pogledu veština saradnje i u pogledu kvaliteta rada i rešenja problemske situacije.

Iako postojeća zakonska regulativa, obrazovne politike i koncept nastave orijentisane na ishode pružaju značajan prostor za rad na razvijanju socijalno-emocionalnih kompetencija učenika i njihov angažman u rešavanju smislenih i relevantnih problema, postoje i značajne prepreke na tom razvojnem putu. Na primer, činjenica da je atmosfera u školama tipično takmičarska, a ne saradnička, dok je nastava pretežno orijentisana na predmetne sadržaje, a ne na međupredmetna povezivanja kroz složene i realne problemske situacije. Zato je najpre nastavnicima potrebna podrška da razumeju značaj kolaboracije, da kreiraju uslove koji pogoduju vršnjačkoj saradnji i da umeju da podrže i upute učenike kako da zajedno grade pametna rešenja.

Projekat Saradnjom do rešenja: PEER model osnaživanja mladih za konstruktivni dijalog i timski rad podržava i finansira Fond za nauku Republike Srbije.

